

Steinerpäiväkoti Taivonkaaren toimintasuunnitelma

2020-2021

Toimintakulttuuri:

- Steinerpedagoginen toimintakulttuuri korostaa omaehtoisen, vapaan leikin merkitystä lapsen terveelle kehitykselle ja kasvulle. Leikkiessään lapsi ”ottaa maailman omakseen”. Siksi terveen ja leikkiä ravitsevan ympäristön merkitys korostuu päiväkodin arjessa.
- Tärkein ympäristötekijä on kasvattaja, jonka itsekasvatustyö ja lasten havainnointikyky ovat erityisen merkityksellisiä.
- Aikuinen on jäljittelymalli kunnioittavasta kohtaamisesta ja yhteistyöstä päiväkotiyhteisön jäsenten kesken. Hän huolehtii leikkiä ja oppimista tukevasta ympäristöstä niin sisätiloissa kuin pihalla ja lähialueilla, metsässä ja puistoissa sekä retkillä kulttuurikohteisiin ja tapahtumiin.
- Taivonkaaren toiminta perustuu päivien, viikkojen ja vuodenkierron toistuviin rytmeihin ja vuoden juhliin.
- Kestävän kehityksen periaatteet läpäisevät kaiken toiminnan; ravinnon, leikkivälineet, toimintamuodot, ihmisten väliset suhteet ja hallinnon.
- Toimintakulttuurissamme tänä toimintavuonna haluamme keskittyä etenkin leikin ja leikkiympäristöjen rikastuttamiseen sekä steinerpedagogiikan vahvistamiseen.
- Tunnekasvatus on myös noussut kollegiossamme yhdeksi opiskelun kohteeksi ja pyrimmekin mahdollistamaan toimintavuoden aikana henkilökunnan osallistumisen tunnekasvatuskoulutuksiin. Tähän teemaan liittyen olemme myös suunnitelleet vanhempien kanssa yhdessä pidettävää luentoiltaa liittyen positiiviseen pedagogiikkaan. Järjestämme tämän luennon yhdessä Tiia Trogen kanssa.
- Haluamme vahvistaa ja kehittää päiväkotimme pienryhmätoimintaa.
- Hyvinvointipäiväkoti-toimintamallin käyttöönottoon pyrimme vastaamaan osallistumalla keväällä mahdollisesti järjestettävään Lapset puheeksi koulutukseen (viime kevään koulutus peruuntui ja emme voineet osallistua).

Laaja-alainen osaaminen:

- Taivonkaassa laaja-alainen osaaminen tarkoittaa yhdessä tekemisen iloa, toisten kuuntelemista sekä arvostamista. Elämme aktiivisesti mukana vuodenaikojen vaihtelussa. Liikumme päivittäin lähiympäristössämme. Vuorovaikutustaidot kehittyvät, kun olemme vuorovaikutuksessa luonnon kanssa, aktiivisesti osa sitä.
- Tänä toimintavuonna keskitymme erityisesti itsestä huolehtimisen ja arjentaitoihin. Haluamme kehittää mm. siirtymätilanteita rauhallisiksi oppimisen hetkiksi. Pyrimme luomaan aikuisten yhteistä soljuvaa ”koreografiaa” näihin tilanteisiin (aikatauluttaminen, aikuisten asettuminen/paikat sekä tehtävät). Tunnetaidot ovat myös nousseet tärkeäksi teemaksi tälle vuodelle. Olemme hankkineet ja hankimme kirjoja sekä pelejä vahvistamaan lasten tunnetaitokasvatusta. Pyrimme myös osallistumaan aiheesta järjestettäviin koulutuksiin.
- Osallistuminen ja vaikuttaminen ovat myös meille tämän vuoden tärkeitä teemoja. Haluaisimme lähestyä näitä teemoja auttamisen ja toisten huomioimisen kautta. Pyrimme kehittämään päiväkotiarkeen askareita, joissa lapset voivat luonnollisesti saada kokemuksia auttamisen ilosta.
- Innostusta lukemiseen haluamme herättää rikkaan tarinamaailman kautta. Lasten kanssa luodaan yhteisiä tarinoita (saduttaminen). Kieli tulee tutuksi lorujen ja laulujen siivellä. Kehittämiskohteeksi tälle vuodelle olemme ottaneet nukketeatterin. Tavoitteena on tehdä esityksiä lapsille ja lasten kanssa sekä lapset toisilleen – iloksi kaikille.
- Tavoitteena on hyödyntää lähi- ja pääkirjaston palveluita.

Oppimisen ilo:

Pienryhmätoiminta mahdollistaa ja tukee jokaisen lapsen luontaista kykyä ja halua oppia uutta, innostua ja iloita oppimisestaan.

Leikki on lapselle täysipainoista ja omaehtoista oppimista. Leikille annetaan oma aika ja rauha.

Oppimisen ilo on meille yhdessä tekemisen iloa. Jaamme havaintomme ja oivalluksemme toisillemme, yhdessä oppien.

Oppimisen ilo Taivonkaassa syntyy, kun saamme olla aktiivisesti osa ympäristöämme. Puutarhapiha houkuttelee vieraaksemme paljon erilaisia hyönteisiä. Niitä hoidetaan ja tutkitaan. Lähimetsien kasvit ja puut tulevat tutuiksi retkillä. Lapset saavat olla aktiivisia ympäristön havainnoijia. Havaintoja dokumentoidaan kuvaamalla sekä niitä tuodaan osaksi esim. piirtämistä, maalaamista ja askartelua.

Aikuiset ovat kiinnostuneita lasten huomioista ja havainnoista, kannustavat ja antavat palautetta.

Osallisuus:

- Lasten arvostava kohtaaminen, heidän ajatustensa ja mielipiteidensä kuunteleminen ja yhdessä toimiminen vahvistavat osallistumien ja vaikuttamisen taitoja.
- Aikuiset kohtaavat toisensa samalla periaatteella, arvostaen ja kunnioittaen ja harjoitteleminen myönteisyyttä, pysähtymistä ja läsnäoloa.
- Päivittäin harjoitteleminen hyvää vuorovaikutusta; keskustelemme, kuuntelemme ja harjoitteleminen vuorotellen puhumista.
- Työntekijät harjoittelevat näitä samoja taitoja viikoittaisissa kollegiokokouksissa sekä työnohjauksessa.
- Huoltajat ovat kannatusyhdistyksen kautta päiväkodin ylläpitäjiä, joten perheiden osallisuus/toimijuus toteutuvat arjessa, vanhempainilloissa ja johtokuntatyön kautta.
- Osallisuuden kokeminen syntyy ryhmään kuulumisen tunteesta. Jokainen meistä on tärkeä osa kokonaisuutta. Pienryhmätoiminta, tutut ja pysyvät aikuiset, päivän selkeä rytmi ja tutut toistuvat tapahtumat luovat turvallisen ilmapiirin. Tätä tunnelmaa päiväkodin aikuiset pyrkivät vaalimaan.
- Kun lapsi kokee, että hän on arvokas osa ryhmää ja hänet kohdataan ja otetaan vastaan arvostavasti voi hän kokea syvää osallisuutta.

Leikki:

Vapaa leikki kuuluu jokaiseen päiväkotipäivään. Sille varataan riittävästi aikaa ja leikkirauhaa sisällä, ulkona, metsässä ja pihalla.

Leikeissä suositaan luonnonmateriaaleja ja viitteellisiä, ei valmiiksi työstettyjä välineitä.

Kasvattajan ”oikeat työt” luovat hyvän leikkiympäristön ja antavat luonnollisen jäljittelymallin niin työstä kuin kunnioittavasta suhtautumisesta siihen.

Ympäristö rakennetaan kodinomaiseksi, kiireettömäksi ja kullekin lapsiryhmälle sopivaksi ja muunneltavaksi lasten tarpeita ja toiveita havainnoiden ja kuunnellen.

Satuja ja tarinoita kerrotaan, luetaan, näytellään ja eletään. Aikuiset vaalivat niistä virinnetä leikkejä.

Tänä toimintavuonna haluamme rikastuttaa etenkin roolileikkejä ja kotileikkejä sekä leikkejä metsäretkillä. Haluamme vaalia leikin rauhaa ja kiireettömyyttä, aikuinen on läsnä, havainnoi aktiivisesti lasten leikkejä ja havaintojen pohjalta rikastuttaa leikkiympäristöä sekä tuo havaintonsa ja kehittämisideat kollegioon.

Liikkuminen:

Taivonkaassa painotetaan ulkoilua ja liikkumista lähiluonnossa erilaisissa maastoissa ja ympäristöissä.

Ulkoilu kuuluu jokaiseen päivään, jokaisella säällä, puolipäivää pihalla-periaatteella.

Tänä toimintavuonna pyrimme kehittämään monipuolista metsäliikuntaa. Metsäretkille meillä on mahdollisuus ottaa mukaan erilaisia köysiä joilla voi rakentaa erilaisia tasapainoilu ja kiipeilyratoja. Lapset saavat myös osallistua yhteisten seikkailuiden rakentamiseen.

Erilaisia temppuratoja tehdään lasten kanssa päiväkodin sisällä sekä pihalla.

Luistelun ja hiihtämisen suhteen olemme päättäneet tarttua heti tilaisuuteen, jos lunta ja jäätä tulee, etteivät nämä talviliikuntamuodot jää vain haaveeksi nopeasti muuttuvien säiden takia.

Pienryhmät käyvät retkillä Nallikarissa Eijan ponitouhuilla hoitamassa poneja. Päiväkodille valmistetaan omia keppihevosiä. Lapset voivat rakentaa hepoille esteratoja.

Vaalamme myös puutarhan töiden luomia liikuntamahdollisuuksia: korjaamme satoa, haravoimme, teemme lumitöitä, muokkaamme maata sekä teemme istutustöitä.

Hyödynnämme lähialueiden leikkipuistoja sekä urheilukenttiä monipuolisen liikunnan toteuttamisessa.

Teemme yhteistyötä mm. Oulun kiipeilykeskuksen kanssa.

LIKUNNAN ILO SYNTYY YHDESSÄ TEHDEN.

Oululaisuus:

- Oululaisuus tarkoittaa meille yhteisestä ympäristömme sekä toisistamme huolehtimisesta. Taivonkaassa kasvattajat ajattelevat globaalisti, mutta toimivat paikallisesti. Elämme meren rannalla ja juuri tuo merellisyys yhdistää meidät vahvasti koko maailmaan.
- Vanhempien yhteisen talkoilun ansiosta päiväkodille on hankittu oma laatikkopyörä/taksipyörä. Taksipyörä kuljettaa lapsia pienryhmänä ympäri Oulua. Jokivarsi, meri, kaupunki ympäristö sekä metsät tulevat lapsille tutuiksi retkillä. Omakohtaiset kokemukset vahvistavat lasten suhdetta Ouluun sekä oululaisuuteen. Pyörällä liikkuen haluamme myös vahvistaa Oulun kaupungin yhtä kansainvälisestikin huomioitua hienoutta eli loistavia pyöräreittejä. Eskarilaiset kanssa liikutaan omilla pyörillä.
- Päivittäisillä retkillä keräämme roskat teiden ja polkujen varsilta. Mukana kulkevat Partioaitalta saadut pestävät roskapussit. Yhteisen kaupungin siisteydestä huolehtiminen on lapsille sydämenasia. (Vihreä lippu toiminta)
- Päiväkotimme keittiössä valmistetaan ruoka luomu- ja lähituotteista. Päiväkodin pihalla kasvatamme yrttejä, kukkia sekä kasviksia. Näin tutustumme tällä alueella kasvaviin sekä menestyviin kasveihin.
- Tarinoiden, lorujen sekä laulujen kautta tulee tutuksi Oulun murre. Kulttuuriin tutustumme vierailen kaupungin museoissa sekä konserteissa ja tapahtumissa (mm. Taidemuseo, Pohjois-pohjanmaan museo, Merimiehen kotimuseo, Valveen sanataidekoulun tapahtumat sekä Alaköökkin järjestämät tapahtumat)

Lasten toiveet:

Keskustelujen ja havainnoinnin pohjalta heränneitä lasten toiveita:

- lepohetki riippumatoissa
- pyöräretket
- retki Ainolan puistoon
- retki rannalle
- retki koulun pihalle
- jalkapallon pelaaminen
- nuotiolla tikkupullan paisto
- jäätelölle
- sieniretki
- paloautoon ja roska-autoon tutustuminen

Lapset kohdataan arvostavasti ja kunnioittavasti. Päiväkotipäivien selkeä rytmi ja toiminnot sekä henkilökunnan määrä mahdollistavat aikuisille ajan sekä paikan havainnoida lasten leikkiä sekä kuunnella ja kohdata lasten katseet, kertomukset ja toiveet.

1-4 vuotiailla toiveet nousevat toiminnasta/leikeistä. Aikuiset havainnoivat lasten leikkejä ja toteuttavat leikkitoiveita havaintojen pohjalta. Ruokailuhetket pienryhmien kanssa ovat antoisia hetkiä yhteisellä haaveilulle.

Aikuiset ovat herkällä korvalla ja tuovat lapsilta heränneet toiveet kollegion kokouksiin, jossa niitä yhdessä tarkastellaan ja mietitään miten toiveet voitaisiin toteuttaa.

5-6 vuotiaiden kanssa yhteisissä puhepiireissä vuoden alussa jutellaan toiveista tulevalle. Toiveisiin palataan säännöllisesti yhteisissä keskusteluissa. Aikuisen luoma turvallinen ja arvostava ilmapiiri luovat tilan kertoa omista ajatuksista, kaikki ajatukset ovat arvokkaita.

Perheiden kanssa käytävissä keskusteluissa käsitellään myös lapsen toiveista, mitä asioita kotona on noussut esille.

HAVAINNOIMME, KUUNTELEMME, KOHTAAMME JA KESKUSTELEMME

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle:

- Taivonkaareissa aina syksyn ensimmäisessä vanhempainillassa elo- syyskuun taitteessa keskustelemme vanhempien kanssa heidän odotuksistaan. Vanhempainillasta teemme koosteen yhteiseen sähköpostilistaan, jotta kaikilla on mahdollisuus osallistua yhteiseen keskusteluun vaikka ei olisikaan päässyt paikan päälle. Keskustelua jatketaan lasten vasu-sekä leops-tapaamisten yhteydessä. Vanhemmilla on aina mahdollisuus pyytää hetki yhteisellä keskustelulle tai he voivat lähettää sähköpostia liittyen omaan lapseensa tai päiväkodin toimintaan.
- Kevään viimeisessä vanhempainillassa huhti- toukokuussa tarkastelemme ja arvioimme yhdessä kulunutta toimintavuotta

Tämän vuoden keskustelussa esille nousseet odotukset:

- ilo
- yhteisöllisyys
- tunne taitojen harjoittelu
- ryhmätaidot
- oppia vuorovaikutusta
- koulutus/luento myös vanhemmille tunnetaitoihin liittyen
- ikäkausi aiheena vanhempainilloissa
- sosiaaliset suhteet, kaveruus
- mukavaa yhdessä oloa, ulkoilua
- retket, ympäristökasvatus, samaan malliin
- luonto, luonnon kunnioitus
- luontoa ja liikuntaa
- metsäretket, luontosuhde
- retket ja ympäristön tutkiminen
- vapaata leikkiä
- lapsi saa kasvaa omaan tahtiin ja häntä tuetaan kasvussa
- jatkossakin yhtä paljon satujen lukemista
- ruokalistan vaihtuminen
- potta hommat
- musa hommia
- Jatkakaa. Älkää muuttako mitään

Vanhempien osallisuus:

Päiväkotiamme ylläpitää Kannatusyhdistys Taivonkaari ry. Kaikki taivonkaarelaisten vanhemmat liittyvät kannatusyhdistykseen.

Vanhemmat valitsevat keskuudestaan jäsenet johtokuntaan, joka toimii työnantajana, päättää toiminnan taloudellisista suuntaviivoista ja vastaa fyysisistä puitteista ja resursseista. Jokaisella vanhemmalla on mahdollisuus osallistua laajasti päiväkodin toimintaan oman elämäntilanteen ja voimavarojensa mukaan.

Kannatusyhdistyksen kautta vanhemmat voivat kiinnostuksensa mukaan järjestää luentoja tai seminaareja kasvatukseen ja steinerpedagogiikkaan liittyen sekä järjestää yhteisiä tapahtumia.

Vanhempainiltoihin pyritään luomaan mahdollisuus osallistua myös etäyhteydellä.

Arviointi:

- Steinerpedagogiikassa yksi tärkeä arvioinnin menetelmä on henkilökunnan jatkuva itsearviointi ja itsekasvatus
- Joka torstaisessa kollegiotyöskentelyssä (iltapäivällä klo 16.15-18.15) teemme työyhteisönä yhdessä arviointi ja kehittämistyötä
- Saamme säännöllisesti työnohjausta, jossa tarkastelemme sekä arvioimme työyhteisöämme sekä päiväkotiarokemme toimivuutta (työnohjausta 6-8 kertaa vuodessa).
- Vanhempainillat (6 kertaa vuodessa) sekä vasu- ja leops-keskusteluissa arvioimme päiväkodin toimintaa vanhempien kanssa.
- Päiväkodin johtokunta kokoontuu kuukausittain ja yhdistyksellä on vähintään kaksi kokousta vuodessa. Näissä tapaamisissa keskitytään toiminnan kokonaisarviointiin sekä kehittämiseen.
- Lasten toiminnassa painotetaan tekemisen prosessia, lopputulosta ei arvioida. Huomio kohdistuu oppimisprosessiin ja erilaisten omien visioiden toteuttamistapojen löytämiseen
- Keväällä vertaamme päiväkotimme toiminnan laatua Karvi:n (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) laatuindikaattoriin.